

Opluchting bij onderhandelaars, maar lot pensioenakkoord is nog onzeker

➔ Kabinet en polder eens over uitwerking akkoord

➔ Pensioenuitkering hangt in 2026 af van rendementen

➔ Sociale partners leggen akkoord voor aan achterban

Lien van der Leij en Martine Wolzak
Amsterdam/Den Haag

Kabinet en polder zijn eruit. Na lang gesteggel hebben zij gisteren de laatste hand weten te leggen aan de uitwerking van het pensioenakkoord dat ruim een jaar geleden is afgesproken. Nu moeten de achterbannen van bonden en werkgevers nog instemmen.

Het nieuwe pensioenstelsel moet uiterlijk 2026 ingaan. Dan verdwijnen rekenrente en dekkingsgraden en krijgen deelnemers een pensioenuitkering die afhangt van behaalde rendementen.

Minister Wouter Koolmees van Sociale Zaken sprak gisteravond van 'een belangrijke dag', na afloop van zijn laatste overleg met voormannen van werkgevers- en werknemersorganisaties. FNV-onderhandelaar Tuur Elzinga was 'opgelucht dat we eruit zijn gekomen, na de strubelingen van de afgelopen dagen.'

Het resultaat is een reeks afspraken, de een concreter dan de ander, vastgelegd op vijf A4'tjes, in handen van het FD. Daarachter gaat nog een berg papier schuif, maar die gaat pas volgende week vrijdag naar de Tweede Kamer.

Groot struikelblok de afgelopen dagen was de compensatie voor het plan van Koolmees om de doorsneesystematiek af te schaffen, de bijdrage van jongere werknemers aan het pensioen van oudere collega's. Daardoor valt er een eenmalig gat van miljarden in de pensioenopbouw van werknemers ouder dan 35.

Dat is vooral een probleem voor tienduizenden werkgevers en hun miljoen werknemers die nu een zogeheten premieregeling hebben. Afgesproken is dat hun werknemers hun huidige pensioenregeling mogen houden. Nieuwe werknemers moeten wel in een nieuwe regeling. Daardoor gaan de uitvoeringskosten omhoog. 'Het is geen ideale oplossing', zegt een betrokkene.

Onderdeel is ook dat pensioenfondsen, zoals verwacht, pensioenen volgend jaar niet hoeven te verlagen als hun dekkingsgraad eind dit jaar hoger is dan

Minister Koolmees (l.) na afloop van het pensioenoverleg: 'een belangrijke dag'.

FOTO: PHIL NIJHUIS/ANP

90%. Lang niet alle fondsen staan daar nu boven. Maar over de jaren daarna, van 2022 tot 2026 zijn nog geen afspraken gemaakt, ondanks dat de bonden vinden dat fondsen in die jaren al op het nieuwe stelsel vooruit zouden moeten lopen.

Pensioenen gaan in het nieuwe stelsel meer meebewegen met de financiële markten. Fondsen hoeven geen grote buffers voor tegenvallers aan te houden voordat zij de pensioenen mogen indexeren. En fondsen mogen pensioenen gaan berekenen met een projectierendement. De hoop is dat uitkeringen minder zwaar gekort hoeven te worden en vaker stijgen om te compenseren voor koopkrachtverlies door inflatie.

Koolmees trekt in het pakket van gisteren ook nog eens €200 mln extra uit voor zware beroepen, voor duurzame inzetbaarheid of om eerder te stoppen met werken, zo blijkt uit de stukken. Dat komt boven op de €800 mln die al was afgesproken.

De onderhandelaars hebben uiteinde-

lijk een jaar gedaan over de uitwerking van het pensioenakkoord van vorig jaar juni. Met name rond de compensatie van de doorsneesystematiek liepen de spanningen hoog op. Om kritische achterbannen gerust te stellen is ook afgesproken dat er een periodiek bestuurlijk overleg komt tussen kabinet en sociale partners over de uitvoering van het pensioenakkoord. Als blijkt dat groepen er slecht uitkomen, dan moet dat daar worden opgelost.

Sociale partners leggen de komende dagen de afspraken voor aan hun achterban. Van de drie bonden is naar verluidt de VCP zeer kritisch over het bereikte resultaat. De bond wilde gisteren nog niet spreken van een akkoord. 'De onderhandelaars hebben de grens bereikt met het voorliggende resultaat', aldus de vakcentrale van onder meer piloten, politiebond acp en hoger personeel. Of dat genoeg is, 'zal blijken'.

Vakcentrale CNV had gisteravond al Bondsraad: voor het CNV-bestuur het moment om te horen of de aangesloten

bonden achter de pensioenafspraken staan. Het bestuur van FNV vraagt volgende week de zegen van het Ledenparlement, het kritische hoogste orgaan van de bond. Dat Ledenparlement heeft een motie aangenomen die om uitstel van die vergadering vraagt, maar voornamelijk gaat die door zoals gepland.

Daarna wil Koolmees de plannen volgende week vrijdag door de ministerraad loodsen en dan gaan ze naar de Kamer. Koolmees: 'Het is een heel dik pakket geworden met heel veel sommen en technieken en ik kijk er nu al naar uit om dat aan u uit te leggen.'

De Tweede Kamer wil nog voor het zomerreces, begin juli, met de minister over de pensioenhervormingen in debat. Om de stelselhervorming door de Tweede en de Eerste Kamer te krijgen heeft Koolmees bredere politieke steun nodig dan alleen van de eigen de coalitie van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie. GroenLinks en PvdA zegden vorig jaar toe het pensioenakkoord te steunen, maar hebben daarbij wel hun eigen voorwaarden.